

Koncepcja rozwoju specjalnych stref ekonomicznych

Na terenach włączanych do stref po 1 stycznia 2009 r. i stanowiących własność lub użytkowanie wieczyste:

1. zarządzającego strefą,
2. Skarbu Państwa,
3. jednostki samorządu terytorialnego lub związku komunalnego (Strefa Inwestycji Kraśnik),

wydawane zezwolenia na działalność na terenie strefy mogą dotyczyć inwestycji spełniającej co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- kryterium innowacyjności,
- kryterium sektorów priorytetowych,
- kryterium wspierania rozwoju klastrów, parków przemysłowych i technologicznych,
- kryterium stopnia uprzemysłowienia;
- kryterium stopy bezrobocia.

I. Kryterium innowacyjności

Pomimo sukcesu gospodarczego ostatnich lat, Polska należy do krajów o niskim poziomie innowacyjności, co w dużej mierze decyduje o istniejącym wciąż dystansie pomiędzy rozwojem gospodarki polskiej i starych krajów unijnych. Na pierwszy plan wysuwają się więc kwestie wspierania inwestycji, które w największym stopniu przyczynią się do wzrostu zastosowanie nowych rozwiązań technologicznych, prowadzących do powstania i wprowadzenia na rynek nowego lub zasadniczo ulepszanego produktu.

Przedsiębiorca zainteresowany realizacją nowej inwestycji na terenie strefy w oparciu o to kryterium potwierdza jego spełnienie opinią co najmniej jednej jednostki naukowej polskiej lub z krajów UE, merytorycznie powiązanej z danym sektorem. Ekspertyzy zagranicznych ośrodków naukowych powinny być przedstawione w tłumaczeniu na język polski.

II. Kryterium sektorów priorytetowych

Wyboru sektorów priorytetowych dokonano na podstawie analizy potrzeb polskiej gospodarki w kontekście pozyskiwania inwestycji z zakresu wysokich technologii, obecnego poziomu rozwoju gospodarczego kraju oraz możliwości powiązania nowych inwestycji z istniejącym zapleczem naukowym i gospodarczym Polski. A zatem za priorytetowe uznano branże cechujące się przede wszystkim:

- wyższym udziałem wydatków na badania i rozwój (B+R) w wartości finalnej (wskaźnik intensywności wydatków na B+R szacowany jest zarówno w odniesieniu

do całych branż czy dziedzin przemysłu, jak i do poszczególnych wyrobów czy grup wyrobów),

- wysokim poziomem zatrudnienia personelu naukowo-technicznego,
- technologiami zawartymi w patentach i licencjach,
- strategiczną współpracą z innymi firmami wysoko technologicznymi i ośrodkami naukowymi,
- szybkim procesem „dewaluacji” opracowywanych i stosowanych technologii,
- wysokim poziomem rotacji wyposażenia technicznego, koniecznością dużych nakładów kapitałowych.

Jako priorytetowe uznaje się inwestycje realizowane w następujących sektorach:

- motoryzacyjnym,
- lotniczym,
- elektronicznym,
- maszynowy,
- chemia małotonażowa,
- biotechnologii,
- badawczo-rozwojowym (dział 73 PKWiU),
- nowoczesne usługi (przynajmniej jedna z wymienionych poniżej):
 - informatyczne (dział 72 PKWiU),
 - rachunkowo – księgowo i doradztwa podatkowego (grupa 74.12 PKWiU),
 - w zakresie badań i analiz technicznych (grupa 74.3 PKWiU),
 - centrów telefonicznych (grupa 74.86 PKWiU).

Za priorytet uznano również produkcję urządzeń służących do wytwarzania paliw i energii ze źródeł odnawialnych.

W planie rozwoju specjalnej strefy ekonomicznej ustalonym rozporządzeniem Ministra Gospodarki (Dz.U.2009.158.1252) dla każdego województwa zostaną wytypowane dodatkowo najwyżej dwa sektory, których wspieranie jest pożądane z uwagi na rozwój województwa.

Zgodnie z Koncepcją dla województwa lubelskiego "kryterium sektorów priorytetowych" poszerza się o przetwórstwo spożywcze i przemysł meblarski

III. Kryterium wspierania rozwoju klastrów, parków przemysłowych i technologicznych

Dopuszcza się lokowanie w strefach inwestycji przyczyniających się do rozwoju klastrów, parków przemysłowych i technologicznych.

Przez klaster rozumie się przestrzenną i sektorową koncentrację podmiotów działających na rzecz rozwoju gospodarczego lub innowacyjności z udziałem co najmniej dziesięciu przedsiębiorców, w tym mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców, wykonujących działalność gospodarczą na terenie jednego lub kilku sąsiednich województw,

konkurujących i współpracujących w tych samych lub pokrewnych branżach oraz powiązanych rozbudowaną siecią relacji o formalnym i nieformalnym charakterze, przy czym co najmniej połowę podmiotów funkcjonujących w ramach klastra stanowią przedsiębiorcy. Podmioty lub przedsiębiorcy wchodzący w skład klastra muszą posiadać siedzibę, a w przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną – miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

IV. Kryterium stopnia uprzemysłowienia

Za wskaźnik obrazujący stopień uprzemysłowienia regionu przyjęto wartość produkcji sprzedanej przemysłu na 1 mieszkańca. Najnowsze dostępne dane w podziale na powiaty prezentowane są na koniec 2006 r. w publikacji GUS „Rocznik statystyczny województw”. Średnia wartość dla Polski wynosiła 19.062 zł w cenach bieżących, natomiast najniższa zarejestrowana w powiecie sejneńskim wynosiła 366 zł. W przypadku kilku powiatów dane te nie są publikowane, co oznacza, że funkcjonuje w nim dominujące przedsiębiorstwo (np. powiaty puławski, lubiński, płocki, mławski), w związku z tym w tych powiatach kryterium to nie ma zastosowania. Analizując dane o stopie bezrobocia i wartości sprzedanej przemysłu nie dostrzega się jednakowych tendencji, dlatego wprowadzono zarówno to kryterium jak i kryterium stopy bezrobocia.

Kryterium stopnia uprzemysłowienia uważa się za spełnione, gdy na włączonych terenach lokowane będą inwestycje o poniższych parametrach:

1. w powiecie, w którym PSP2 jest równa lub większa od 0,8 PSPP3 lecz nie większa niż 1,5 PSPP przedsiębiorca zobowiąże się do poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 27 mln zł;
2. w powiecie, w którym PSP (produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca w powiecie) jest mniejsza od 0,8 PSPP (produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca Polski) lecz większa od 0,6 PSPP przedsiębiorca zobowiąże się do poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 18 mln zł,
3. w powiecie, w którym PSP jest równa lub mniejsza od 0,6 PSPP lecz większa od 0,3 PSPP przedsiębiorca zobowiąże się do poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 9 mln zł,
4. w powiecie, w którym PSP jest równe lub mniejsze od 0,3 PSPP przedsiębiorca zobowiąże się do poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 4,5 mln zł.

W powiatach, w których produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca jest równa lub większa od 150% produkcji sprzedanej przemysłu na 1 mieszkańca Polski to kryterium nie ma zastosowania.

V. Kryterium stopy bezrobocia

Kryteria określone w punktach I-III spełniają z reguły inwestycje lokowane w regionach o wyższym poziomie rozwoju, dysponujące dobrą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, zapleczem naukowo - badawczym i wykwalifikowaną kadrą.

W regionach o stosunkowo wysokiej stopie bezrobocia, szczególnie w województwach Polski wschodniej należy wspierać rozwój małych i średnich przedsiębiorstw stosując regułę, że im wyższa stopa bezrobocia tym łagodniejsze kryteria lokowania inwestycji.

Spełnienie kryterium ocenia się według stopy bezrobocia ogłaszanej przez Prezesa GUS na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego o dwa miesiące miesiąc, w którym zarządzający strefą ogłosił zaproszenie do przetargu lub rokowań na udzielenie zezwolenia.

Kryterium uważa się za spełnione, gdy na włączonych terenach lokowane będą inwestycje o poniższych parametrach:

1. w powiecie, w którym stopa bezrobocia jest równa lub niższa od średniej krajowej, przedsiębiorca zobowiąże się do utworzenia co najmniej 120 nowych miejsc pracy lub poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 35 mln zł;
2. w powiecie, w którym stopa bezrobocia jest wyższa od średniej krajowej lecz nie wyższa niż 130% średniej krajowej przedsiębiorca zobowiąże się do utworzenia co najmniej 70 miejsc pracy lub poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 25 mln zł;
3. w powiecie, w którym stopa bezrobocia jest wyższa od 130% średniej krajowej lecz nie wyższa niż 160% przedsiębiorca zobowiąże się do utworzenia co najmniej 50 miejsc pracy lub poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 13 mln zł;
4. w powiecie, w którym stopa bezrobocia jest wyższa od 160% średniej krajowej lecz nie wyższa niż 200% przedsiębiorca zobowiąże się do utworzenia co najmniej 25 miejsc pracy lub poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 2,5 mln zł;
5. w powiecie, w którym stopa bezrobocia jest wyższa od 200% średniej krajowej przedsiębiorca zobowiąże się do utworzenia co najmniej 15 miejsc pracy lub poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji w wysokości co najmniej 1 mln zł.

Ze względu na znacznie odbiegający stan rozwoju gospodarczego 5 województw Polski wschodniej od średniej krajowej, dla województw: świętokrzyskiego, podkarpackiego, podlaskiego, lubelskiego i warmińsko-mazurskiego obniża się parametry kryterium o 30%.